

URZĄD MIEJSKI W GLIWICACH

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
MIASTA GLIWICE ZA 2022 ROK**

Aktualizacja

Dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta Gliwice, sporządzoną celem weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
1.1 Podstawa prawna	3
1.2 Ustawy i rozporządzenia	4
1.3 Dokumenty strategiczne	4
2. Organizacja gospodarki odpadami komunalnymi w mieście Gliwice.....	5
2.1. Ogólna charakterystyka miasta Gliwice.....	5
2.2. System gospodarki odpadami i poniesione koszty.....	5
2.3 Metoda opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.....	10
2.4 Zasady utrzymania czystości i porządku na terenie miasta.....	12
3. Analiza wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie miasta od 2013 roku	15
4. Analiza ilości odebranych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice przez firmę Remondis Gliwice Sp. z o.o. w 2022 roku, z podziałem na frakcje.....	19
5. Analiza ilości przyjętych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice przez Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w 2022 roku	23
6. Analiza ilości odebranych odpadów komunalnych od przedsiębiorców (nieruchomości niezamieszkałych) działających na terenie miasta Gliwice w 2022 roku.	23
7. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia oraz ograniczenie poziomu składowania masy odpadów	25
7.1 Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia oraz ograniczenie poziomu składowania masy odpadów w 2022	27
8. Działania Straży Miejskiej w oparciu o Ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Gliwice.....	30
Wnioski końcowe.....	33

1. Wprowadzenie

1.1 Podstawa prawna

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach do zadań własnych gminy należy sporządzanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym:

- możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych,
- potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- liczbę mieszkańców,
- liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12,
- ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,
- ilości niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych,
- uzyskanych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych,
- masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

1.2 Ustawy i rozporządzenia

- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2519 z późn. zm.), dalej jako ucpq;
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 699 z późn. zm.) dalej jako uo;
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 03 sierpnia 2021r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1530)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r., poz. 2412);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (Dz. U. z 2013 r., poz. 122).

1.3 Dokumenty strategiczne

- Uchwała Nr V/37/7/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie: Przyjęcia planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego 2016 -2022;
- Uchwała Nr V/37/8/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 24 kwietnia 2017 r. w sprawie wykonania „Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022”;
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022 przyjęty uchwałą nr 88 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2016 r. (M.P. poz. 784).

2. Organizacja gospodarki odpadami komunalnymi w mieście Gliwice

2.1. Ogólna charakterystyka miasta Gliwice

Gliwice to miasto położone w południowo-zachodniej Polsce, w województwie śląskim, na zachodnim krańcu Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego. Gliwice są miastem na prawach powiatu położonym na Wyżynie Śląskiej, nad rzeką Kłodnicą. Według stanu na 31 grudnia 2022 roku, 158 269 osób jest zameldowanych w Gliwicach na pobyt stały – 83 590 kobiet i 74 679 mężczyzn.

Gliwice to miasto na prawach powiatu. Proces zarządzania miastem zakłada realizację założeń zawartych w Strategii Zintegrowanego i Zrównoważonego Rozwoju Miasta Gliwice do roku 2022. Założenia te realizowane są poprzez organy powoływane w wyborach powszechnych przez mieszkańców miasta na pięcioletnią kadencję. Organem stanowiącym i kontrolnym jest Rada Miasta, która liczy 25 radnych. Jej zadaniem jest podejmowanie decyzji dotyczących najważniejszych spraw w mieście. Organem wykonawczym i reprezentacyjnym jest Prezydent Miasta, wybierany przez mieszkańców w wyborach bezpośrednich. Wybory do obecnej VIII kadencji samorządu miały miejsce 21 października 2018 r. Swój głos oddało 70.413 osób, czyli 50,44% uprawnionych. To o 13 punktów procentowych więcej niż w poprzednich wyborach samorządowych, w 2014 roku. Warto podkreślić, że od momentu powrotu wyborów samorządowych, po 1989 roku, frekwencja długofalowo rośnie i w ostatnich wyborach była wyższa niż w 1994 roku o prawie 26%. W związku z wyborem w dn. 12 października 2019 r. Prezydenta Miasta Gliwice – Zygmunta Frankiewicza do Senatu RP, ogłoszono wybory uzupełniające, które odbyły się 5 stycznia 2020. Do czasu wyborów obowiązki Prezydenta Miasta pełnił Janusz Moszyński, wyznaczony przez premiera RP. Frekwencja w wyborach 5 stycznia wyniosła 35,53%, nowym prezydentem wybranym w I turze został, z wynikiem 51,18%, Adam Neumann.

2.2. System gospodarki odpadami i poniesione koszty

Rok 2013 był rokiem szczególnym dla gospodarki odpadami komunalnymi. Od 1 lipca zaczęły obowiązywać zmienione przepisy dotyczące odpadów komunalnych. Przed 1 lipca 2013 roku każdy właściciel nieruchomości podpisywał indywidualnie umowę na odbiór odpadów komunalnych z terenu własnej nieruchomości. Taki system nie dawał jednak pełnego nadzoru nad gospodarką odpadami komunalnymi. Nierzadko zdarzało się, iż mieszkańcy chcąc zminimalizować ponoszone koszty podpisywali z firmami odbierającymi

odpady umowy na mniejsze ilości pojemników, a nadmiar wytworzonych odpadów często podrzucano z domów jednorodzinnych do pojemników znajdujących się na terenie spółdzielni mieszkaniowych lub do lasów. Brak elementu kontroli często przyczyniał się do powstawania problemu licznych nielegalnych wysypisk odpadów. Od 1 lipca 2013 r. obowiązek zorganizowania systemu odbioru odpadów komunalnych przejęło miasto Gliwice. Systemem zostały objęte jedynie gospodarstwa zamieszkałe. Radni Rady Miasta Gliwice w dniu 28 marca 2019 r. uchwałą nr IV/74/2019 w sprawie: odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, objęli systemem gospodarki odpadami komunalnymi nieruchomości niezamieszkałe. Niemniej jednak wycofali się z podjętej decyzji uchwałą numer VIII/151/2019 z dnia 5 września 2019 roku. Do podjęcia zmiany skłoniła radnych ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw. Ustawodawca bowiem dopuścił dobrowolność przystąpienia do miejskiego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości niezamieszkałych. Tym samym samorząd utracił możliwości realizacji celu, dla którego przyjęto uchylaną regulację, którym było zwiększenie kontroli nad osiągnięciem jak najwyższego poziomu ich prawidłowej segregacji. Właściciele nieruchomości niezamieszkałych kierując się zasadą najlepszego efektu ekonomicznego i minimalizacją formalności skorzystają z oferty odbioru i zagospodarowania wszystkich generowanych przez siebie odpadów (pochodzących z prowadzonej działalności gospodarczej) przez firmy komercyjne posiadające wpis do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych z terenu Miasta Gliwice, realizujące tego typu usługi przy jak najniższej cenie. Ustawa w tym zakresie została nieco skorygowana, kolejne zmiany dają, wybór przystąpienia do miejskiego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi bądź zawarcia komercyjnej umowy. przed zawarciem kolejnej umowy przez gminę na odbiór odpadów. Nadal jednak trudno jest oszacować liczbę przedsiębiorców zostających w systemie na etapie planowania przetargu na odbiór odpadów komunalnych i tym samym szacowania wysokości opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości tak aby system się bilansował. Pierwsza umowa na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych zawarta była z Konsorcjum „Remondis Gliwice- Remondis Tarnowskie Góry” na okres 2 lat od 01.07.2013 roku do 30.06.2015 roku i opiewała na kwotę brutto 31 478 825,04 zł, kolejna zwarta również była z ww. konsorcjum dwóch firm od 01.07.2015 roku do 30.06.2017 roku na kwotę brutto 37 959 980,40 zł, trzecia umowa podpisana została na okres 2,5 roku od 01.07.2017 roku do 31.12.2019 roku na kwotę 59 913 853,20 zł już z firmą Remondis Gliwice sp. z o.o., która to

wygrywała kolejne przetargi. Kolejny przetarg ogłoszony w lipcu 2019 roku został unieważniony na podstawie art. 93 ust. 1 pkt. 4) ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych. Cena najkorzystniejszej oferty przewyższyła kwotę, którą zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. W postępowaniu złożono jedną ofertę na kwotę 83 858 603,40 zł. Zamawiający przeznaczył na sfinansowanie zamówienia kwotę 59 161 335,20 zł. Nie zwiększył tej kwoty do ceny najkorzystniejszej oferty. W związku z powyższym na okres pół roku tj. od 01.01.2020 roku do 30.06.2020 roku Urząd Miejski podpisał w firmę Remondis Gliwice Sp. z o.o.. Wszystkie umowy do 31.12.2019 roku były rozliczane ryczałtowo, ponieważ ustawa dopuszczała tę formę rozliczeniową. Nowelizacja Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z 2019 roku wprowadziła obowiązek rozliczania się z firmą świadczącą dla miasta usługi z zakresu odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od tony masy odebranych odpadów komunalnych. Kolejna umowa została podpisana na okres 2 lat tj. od 01.07.2020 roku do 30.06.2022 roku, w kwocie 83 896 722, 00 zł lub do momentu wyczerpania środków przewidzianych na jej realizację. Obecnie obowiązująca umowa została podpisana na okres 2,5 roku, czyli obowiązuje od 01.07.2022 roku do 31.12.2024 roku lub do ewentualnego wcześniejszego wyczerpania środków przewidzianych na jej realizację. Powyższe dane zebrano w tabeli poniżej:

Tabela 1 Okresy trwania, rozliczeń oraz wartości zamówień zgodnie z umowami zawartymi z firmą Remondis Gliwice Sp. z o.o.

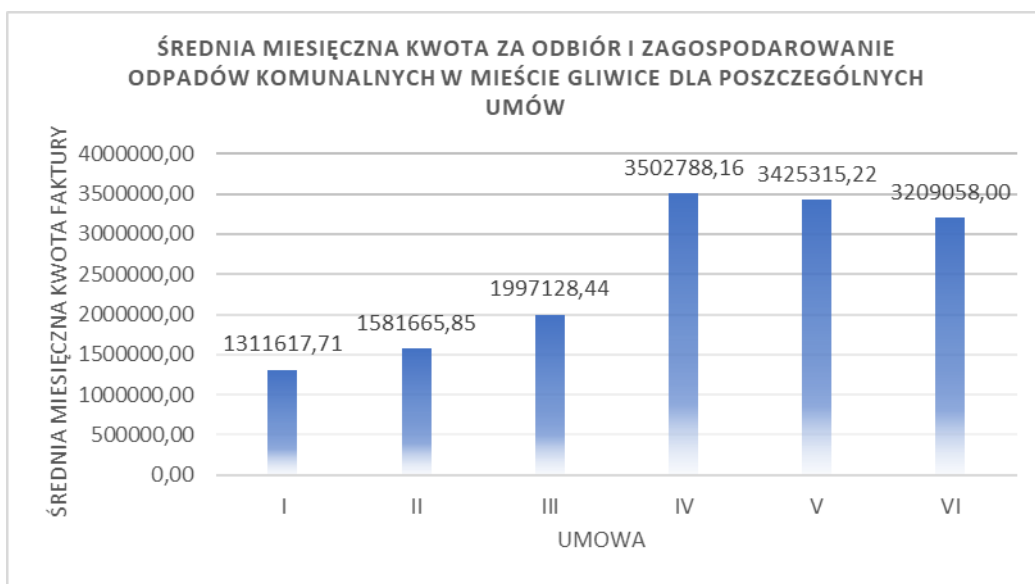
Remondis Gliwice Sp. z o. o.						
Umowa	I	II	III	IV	V	VI
Okres trwania umowy/rozliczeniowy	01.07.2013 30.06.2015	01.07.2015 30.06.2017	01.07.2017 31.12.2019	01.01.2020 30.06.2020	01.07.2020- 30.06.2022 lub do wyczerpania środków	01.07.2022 – 31.12.2024 lub do wyczerpania środków
Wartość zamówienia	31 478 825,04 zł	37 959 980,40 zł	59 913 853,20 zł	21 016 728, 94 zł	83 896 722, 00 zł	125 515 008,00 zł

W przeliczeniu miesięczny koszt odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych w mieście Gliwice podczas trwania umowy wynosił w odniesieniu do kolumn w tabeli:

- I 1 311 617,71 zł;
- II 1 581 665,85 zł;
- III 1 997 128,44 zł;
- IV 3 502 788,16 zł;
- V 3 425 315,22 zł.;
- VI 3 209 058,00 zł (rzeczywisty koszt na podstawie faktur od lipca do grudnia 2022)

Powyższe dane przedstawia wykres poniżej:

Wykres 1 Średnia miesięczna kwota za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w mieście Gliwice dla poszczególnych umów

System gospodarki odpadami komunalnymi finansowany jest z opłat pobieranych od mieszkańców.

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi pokrywa nie tylko bezpośredni odbiór odpadów komunalnych od mieszkańców miasta przez firmę świadczącą usługi, ale także:

- transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów tzn. zagospodarowanie odpadów (stanowią aż 60-70% opłaty);
- prowadzenie punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK Gliwice)
- prowadzenie zbiórek elektroodpadów;
- obsługę administracyjną systemu;
- edukację ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

W roku 2022 koszty systemu gospodarowania odpadami, przy wpływach 53 872 262,24 zł wynosiły 52 585 333,36 zł. Przy szacowaniu zamówienia w 2022 r. ustalono stawkę dla mieszkańców na takim poziomie, żeby system bilansował się na koniec umowy a koszty były rozłożone w czasie.

Zgodnie z zapisami ustawy upcg z wykazywanej nadwyżki z pobranych opłat od mieszkańców można finansować: koszty utworzenia i utrzymania punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami, koszty

usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania, kosztów wyposażenia terenów przeznaczonych do użytku publicznego w pojemniki lub worki, przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym oraz organizacji i utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów.

Głównymi przyczynami wciąż rosnącej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi są:

- wzrost opłat za składowanie odpadów („opłaty marszałkowskiej”), której wysokość jest ustalana przez Radę Ministrów i waloryzowana przez Ministra Klimatu i Środowiska. Jeszcze w 2013 r. jej wysokość wynosiła 115,41 zł, w 2019 już 170 zł, 2020 r. - 270 zł, 2021 – 276,21 zł, 2022 - 312,10 zł;
- wysoki poziom inflacji przekładający się znacząco na wzrost ceny paliwa, energii elektrycznej, kosztów pracy przyjęcia odpadów na instalacji i zagospodarowania odpadów;
- nakładane zmieniającymi przepisami prawa nowe obowiązki na instalacje odbierające odpady komunalne, w tym uruchomienie systemów przeciwpożarowych i monitoringu, (jako reakcja na liczne pożary na wysypiskach śmieci), budowanie hal do gromadzenia odpadów komunalnych zmieszanych z izolowanym podłożem czy obowiązek zabezpieczenia roszczeń przez posiadacza odpadów w wysokości umożliwiającej pokrycie kosztów wykonania zastępczego (między innymi decyzji nakazującej usunięcie odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania);
- trudności z zagospodarowaniem paliw alternatywnych;
- brak instalacji termicznego przekształcania odpadów na Śląsku;
- wskazywanie w pozwoleniach zintegrowanych limitów ilościowych dla odpadów przyjmowanych na instalacjach;
- brak konkurencyjności instalacji - wciąż zbyt mała liczba instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych

2.3 Metoda opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Art. 6h Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nakłada na właściciela nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy obowiązek ponoszenia na rzecz gminy na terenie, której są położone, opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Przedmiotowa ustawa w art. 6j przewiduje trzy sposoby jej obliczania. Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi może stanowić iloczyn:

- liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość, lub
- ilości zużytej wody z danej nieruchomości, lub
- powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994r. - Prawo budowlane - oraz stawki opłaty ustalonej na podstawie art. 6k ust. 1.

Rada Miasta w Gliwicach podjęła decyzję, że wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami uzależniona będzie od powierzchni nieruchomości. Tak więc, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie miasta Gliwice powstającymi na zamieszkałych nieruchomościach stanowi iloczyn powierzchni lokalu mieszkalnego oraz stawek opłat określonych. Wybór został dokonany w oparciu o nw. korzyści:

- dostępność danych do obliczeń stawki (Urzędowe bazy danych w zakresie podatku od nieruchomości);
- niezmienność czynnika determinującego wysokość opłaty (stała powierzchnia lokalu) i łatwość wyliczeń;
- korzystność dla rodzin wielodzietnych;
- najniższe koszty administracyjne w związku z brakiem konieczności częstego aktualizowania złożonych deklaracji;
- zlikwidowanie ryzyka manipulacji danymi w deklaracjach, które wystąpić mogą w pozostałych metodach;
- zapewnienie szczelności systemu;
- w związku z czasowym pobytem studentów w okresie akademickim właściciel wynajmujący nieruchomości ponosi stałe koszty gospodarki odpadami, bez konieczności ciągłych zmian deklaracji.

Wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w mieście Gliwice od 2013 roku obliczana jest na podstawie powierzchni lokalu mieszkalnego - oraz ustalonej przez Radę Miasta stawki opłaty. W Uchwale Nr XVII/337/2020 Rady Miasta Gliwice z dnia 30 lipca 2020 r. o zmianie uchwały w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty

za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty zdecydowano, że miesięczną stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny, do 01.01.2023 wynosiła:

1. dla lokali mieszkalnych o powierzchni mniejszej lub równej 60 m² :
 - a. 1,05 zł od 1 m² powierzchni;
2. dla lokali mieszkalnych o powierzchni większej niż 60 m² i nie większej niż 90 m²;
 - a. 1,05 zł od 1 m² powierzchni do 60 m² włącznie,
 - b. 0,79 zł od 1 m² powierzchni powyżej 60 m²;
3. dla lokali mieszkalnych o powierzchni większej niż 90 m² i nie większej niż 120 m²:
 - a. 1,05 zł od 1 m² powierzchni do 60 m² włącznie,
 - b. 0,79 zł od 1 m² powierzchni powyżej 60 m² do 90 m² włącznie,
 - c. 0,42 zł od 1 m² powierzchni powyżej 90 m²;
4. dla lokali mieszkalnych o powierzchni większej niż 120 m²:
 - a. 1,05 zł od 1 m² powierzchni do 60 m² włącznie,
 - b. 0,79 zł od 1 m² powierzchni powyżej 60 m² do 90 m² włącznie,
 - c. 0,42zł od 1 m² powierzchni powyżej 90 m² do 120 m² włącznie,
 - d. 0,20 zł od 1 m² powierzchni powyżej 120 m².

W przypadku niewypełniania przez mieszkańców obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wzrasta czterokrotnie, proporcjonalnie do stawek podstawowych.

Ponadto Rada Miasta uchwałą nr XVII/337/2020 z dnia 30 lipca 2020 r. o zmianie uchwały w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty, zwolniła z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodziennymi, położonymi na terenie miasta Gliwice, kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym. Zwolnienie, to wynosi 6 zł od opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ustalonej dla danej nieruchomości. Obowiązek ustanowienia przez rady gminy niniejszego zwolnienia wymusił na radnych art. 6k ust. 4a Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Właściciele nieruchomości zamieszkałych zobowiązani są do uiszczania opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z dołu, bez wezwania, w łącznej wysokości za trzy miesiące kalendarzowe, w następujących terminach:

- za I kwartał do 15 kwietnia danego roku;
- za II kwartał do 15 lipca danego roku;
- za III kwartał do 15 października danego roku;
- za IV kwartał do 31 grudnia danego roku.

W przypadku zmiany danych będących podstawą do ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w zmienionej wysokości uiszcza się za miesiąc, w którym nastąpiła zmiana.

Jednocześnie w Ośrodku Pomocy Społecznej w Gliwicach, seniorzy mogą uzyskać dofinansowanie do opłat za odpady komunalne, czyli świadczenie pieniężne na dofinansowanie do opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w formie zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych. Powyższe dofinansowanie dedykowane jest osobom, które łącznie spełniają następujące warunki:

- ukończyły 60 rok życia,
- są uprawnione do zajmowania lokalu mieszkalnego o powierzchni przekraczającej 45,5 m² na osobę w gospodarstwie domowym,
- uzyskują miesięcznie dochód w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej w wysokości nie przekraczającej:
 - 1 940 zł netto dla osoby samotnej,
 - 1 200 zł netto na osobę w rodzinie,
- nie kwalifikują się do otrzymania dodatku mieszkaniowego.

Świadczenie to może zostać przyznane po złożeniu wniosku i przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego w miejscu zamieszkania wnioskodawcy. Termin przeprowadzenia wywiadu jest indywidualnie ustalony z wnioskodawcą.

Na koniec 2022 roku liczba nieruchomości, na które została złożona deklaracja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiła 15065, liczba nieruchomości, na które nie została złożona deklaracja wynosiła 34, liczba nieruchomości czasowo niezamieszkałych to 398.

2.4 Zasady utrzymania czystości i porządku na terenie miasta

Odbiór i zagospodarowanie odpadów u źródła jest realizowany przez firmę zewnętrzną świadcząca dla miasta Gliwice ww. usługi, wyłonioną w drodze przetargu nieograniczonego tj. Remondis Gliwice Sp. z o.o.

Obowiązek selektywnego zbierania realizowany jest poprzez:

- indywidualne przydomowe kompostowanie bioodpadów powstających w zabudowie jednorodzinnej;
- zbiórkę w przeznaczonych do tego celu pojemnikach i workach następujących frakcji odpadów komunalnych: papier, bioodpady, tworzywa sztuczne, metal i opakowania wielomateriałowe, oraz szkło;
- zbiórkę powstających w gospodarstwach domowych następujących frakcji odpadów: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe oraz zużyte opony.

W ramach zawartej umowy z firmą Remondis Gliwice Sp. z o.o. odbiór odpadów komunalnych „u źródła” dotyczy każdej ilości odpadów komunalnych:

- odpady zmieszane (pozostałe po segregacji);
- tworzywa sztuczne, metal i opakowania wielomateriałowe;
- papier;
- szkło;
- odpady wielkogabarytowe.
- bioodpady

Bioodpady są odpadem limitowanym przy odbiorze odpadu „u źródła”, co nie zmienia faktu, że każdą ilość mieszkańiec może oddać we własnym zakresie na PSZOK.

Miasto chcąc podkreślić potencjał bioodpadów, zrezygnowało z jego odbioru w workach. Właściciele nieruchomości zostali wyposażeni w dodatkowy pojemnik na bioodpady o pojemności 120 l. lub mogli wymienić na jeden większy- 240 l. Dzięki temu frakcja bioodpadów będzie czystym materiałem do produkcji kompostu czy biogazu w przyszłości.

Wykonawca wyposaża właścicieli nieruchomości zamieszkałych w pojemniki i worki do gromadzenia odpadów komunalnych oraz utrzymuje pojemniki w odpowiednim stanie technicznym i sanitarnym, według z góry ustalonego harmonogramu. Właściciele nieruchomości jednorodzinnych zostali wyposażeni w pojemniki do zbierania odpadów zmieszanych i bioodpadów oraz worki do zbierania odpadów segregowanych. Właściciele nieruchomości wielorodzinnych zostali wyposażeni w pojemniki do zbierania wszystkich ww.

frakcji odpadów komunalnych. Kolorystyka pojemników i worków na odpady komunalne została dostosowana do zapisów Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów .

Częstotliwość wywozu odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych została dostosowana w taki sposób, aby zagwarantować prawidłowy stan higieniczno – sanitarny oraz estetykę nieruchomości, a w szczególności została tak dobrana, aby nie następował rozkład biologiczny odpadów. Częstotliwość odbioru odpadów w zabudowie wielorodzinnej zróżnicowano w zależności od ilości lokali mieszkalnych przydzielonych do danego stanowiska śmietnikowego oraz rodzaju odbieranego odpadu komunalnego. W zabudowie jednorodzinnej odpady obierane są raz na dwa tygodnie. Bezpośrednio od mieszkańców odbywa się również odbiór odpadów wielkogabarytowych. W zabudowie wielorodzinnej odbywa się on zgodnie z ustalonym harmonogramem natomiast w jednorodzinnej na zgłoszenie mieszkańca.

Ponadto w ramach ciążącego na gminie obowiązku utworzenia Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych zadanie to Rada Miasta powierzyła Przedsiębiorstwu Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o. w Gliwicach (wcześniej Przedsiębiorstwo Składowania i Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. w Gliwicach), na podstawie porozumienia technicznego. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, jest zlokalizowany przy ul. Rybnickiej 199B w Gliwicach. Punkt znajduje się w miejscu umożliwiającym łatwy i szybki dostęp dla wszystkich mieszkańców miasta i zapewnia odbiór takich odpadów jak papier i tektura, szkło, tworzywa sztuczne, metale i opakowania wielomateriałowe, bioodpady, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki, odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyte opony, przeterminowane leki, opakowania zawierające substancje niebezpieczne, oraz tekstylia i odzież. Wychodząc naprzeciw wciąż rosnącym potrzebom miasto za pomocą PSZOK prowadzi dodatkowo odbiór przeterminowanych leków oraz odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, w wybranych aptekach zlokalizowanych na terenie miasta. W aptekach, które zadeklarowały udział w akcji ustawiono specjalistyczne pojemniki do zbierania tych odpadów. W ramach PSZOK działa także punkt „Drugie Życie Rzeczy”,

w którym mieszkaniec Gliwic może daną rzecz przekazać oraz nabyć po podpisaniu stosownego dokumentu. Przyjmowane są następujące przedmioty:

- meble (krzesła, tapczany, stoły, taborety),
- zabawki,
- doniczki, wyroby ceramiczne i szklane,

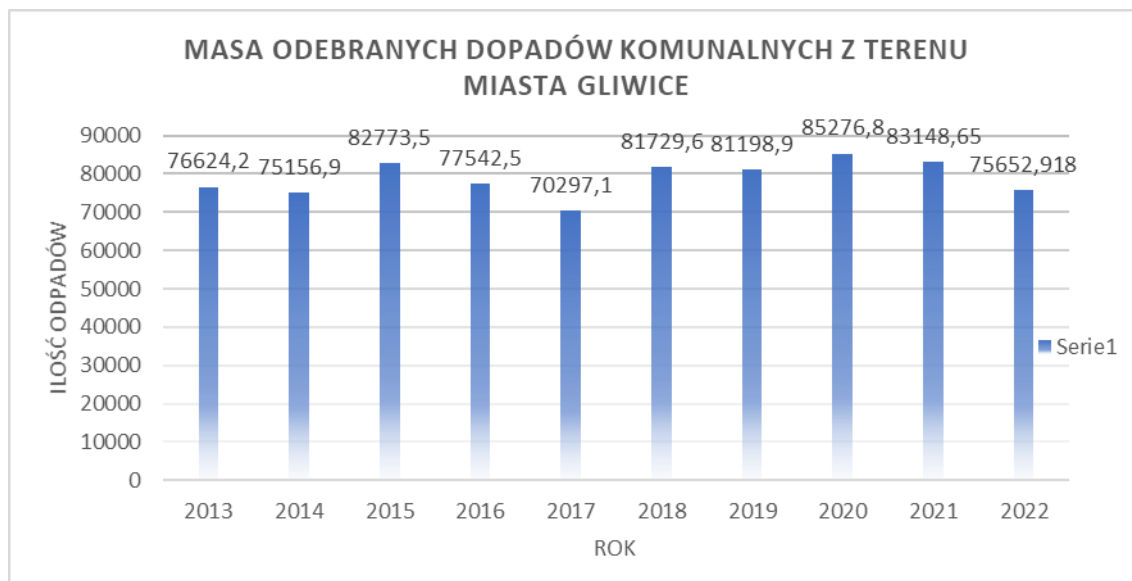
Ponadto w ciągu roku w wyznaczonych punktach miasta organizuje się zbiórkę zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Te rozwiązania znacznie ułatwiają mieszkańcom pozbywanie się niektórych frakcji odpadów zgodnie z obowiązującymi przepisami. Jednocześnie coraz więcej zarządców nieruchomości/ spółdzielni współpracuje z firmami, które na ich terenie ustawiają pojemniki na zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.

3. Analiza wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie miasta od 2013 roku

Tabela 2. Łączna masa odebranych odpadów komunalnych z terenu miasta Gliwice od 2013 roku w tonach [Mg]¹

Masa odebranych odpadów komunalnych z terenu miasta Gliwice										
Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
[Mg]	76624,20	75156,90	82773,50	77542,50	70297,10	81729,60	81198,90	85276,80	83148,65	75652,918

Wykres 2. Porównanie ilości odebranych odpadów komunalnych z terenu miasta Gliwice od 2013 roku

Na łączną masę odebranych odpadów komunalnych składają się odpady odebrane od mieszkańców przez firmę odbierającą odpady komunalne i świadczone komercyjnie odbiory odpadów komunalnych. Jednocześnie, po nowelizacji przepisów, od 2022 roku odpady budowlano- rozbiórkowe nie są wliczane w odpady komunalne.

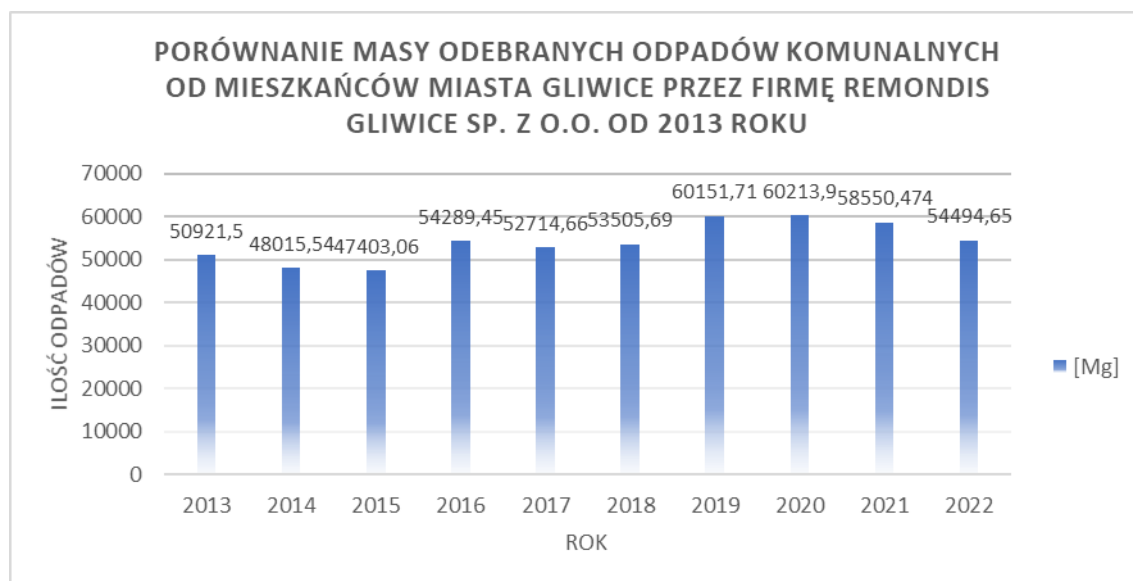
Tabela 3. Ilość odebranych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice przez firmę Remondis Gliwice Sp. z o.o. od 2013 roku²

Masa odebranych odpadów komunalnych od mieszkańców z terenu miasta Gliwice od 2013 roku										
Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
[Mg]	50921,50	48015,54	47403,06	54289,45	52714,66	53505,69	60151,71	60213,90	58550,474	54494,65

¹ Łączna masa odebranych odpadów komunalnych przez firmy wpisane do rejestru działalności regulowanej z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu miasta Gliwice od 2013

² Ilość odebranych odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych (z gospodarstw domowych) w ramach umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych zawartej z firmą Remondis Gliwice Sp. z o.o.

Wykres 3. Porównanie masy odebranych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice przez firmę Remondis Gliwice Sp. z o.o. od 2013 roku

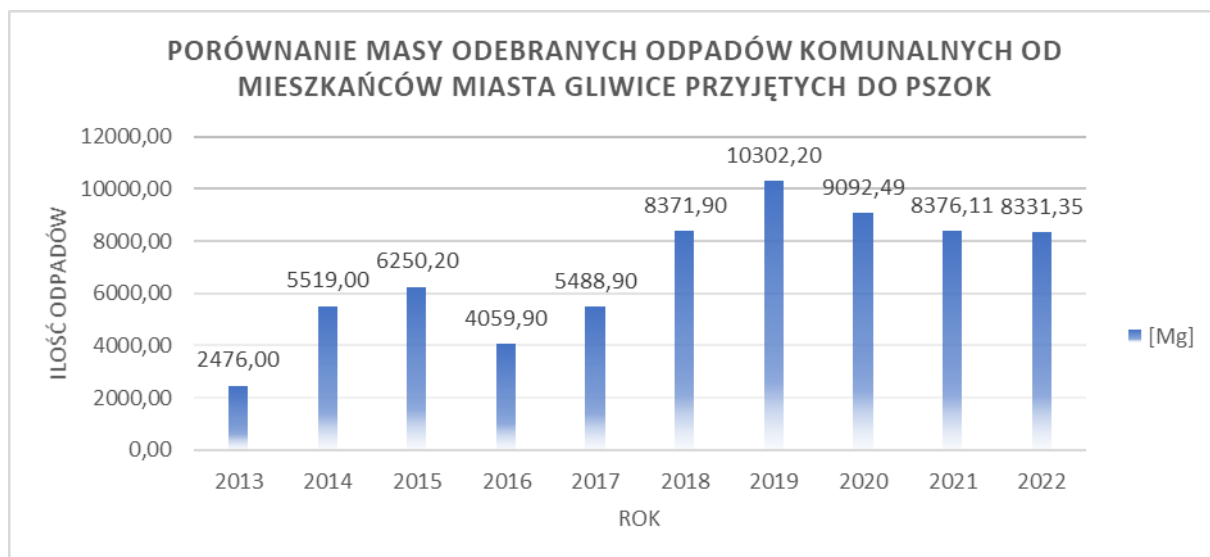

Warto zauważyć, różnicę w masie odebranych odpadów komunalnych pomiędzy rokiem 2021 i 2022. Wpływ na to z pewnością miało spowolnienie gospodarki oraz wysoka inflacja. Mieszkańcy bardziej świadomie dokonywali zakupów przez co oddawali do systemu odbioru odpadów komunalnych mniejszą ich ilość.

Tabela 4. Ilość przyjętych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice do Punku Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) od 2013 roku

Masa przyjętych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice w PSZOK										
Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
[Mg]	2 476,0	5 519,0	6 250,2	4 059,9	5 488,9	8 371,9	10 302,2	9 092,486	8 376,11	8331,354

Wykres 4. Porównanie ilość przyjętych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) od 2013 rok

Ilość oddanych odpadów na PSZOK, mimo niewielkiej rocznej różnicy wskazuje, że mieszkańcy coraz chętniej samodzielnie oddają odpady zamiast skorzystać z odbioru komercyjnego.

Po przeliczeniu masy wszystkich odpadów odebranych od mieszkańców miasta Gliwice, czyli zsumowaniu masy odpadów odebranych w 2022 r. przez firmę Remondis Gliwice sp. z o. o. (54494,65 Mg), masy odpadów oddanych na PSZOK (8331,354 Mg) oraz masy odpadów oddanych do firm zbierających odpady (3831,85 Mg) i przeliczeniu przez liczbę osób zameldowanych na pobyt stały w mieście Gliwice (158269 osób) wynika, że każdy z mieszkańców w 2022 roku wyprodukował **430 kg** odpadów.

4. Analiza ilości odebranych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice przez firmę Remondis Gliwice Sp. z o.o. w 2022 roku, z podziałem na frakcje

Tabela 5. Ilość i rodzaj odebranych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice przez firmę Remondis Gliwice Sp. z o.o. w 2022 roku

Raport ilości odebranych odpadów komunalnych 2022 r.													
Rodzaj odebranych odpadów	styczeń	luty	Marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień	RAZEM
Niesegregowane odpady komunalne	2 928,50	2 641,12	3 068,84	2 952,15	3 012,27	2 864,39	2 680,06	2 989,36	2923,00	2923,64	2860,94	3057,60	34 901,87
Opakowania z papieru i tektury	221,80	223,94	251,82	257,92	260,84	230,38	243,70	266,56	251,34	213,72	244,78	287,92	2 954,72
Opakowania z tworzyw sztucznych	429,70	377,66	425,68	375,88	426,07	386,14	355,50	404,24	382,26	382,60	345,32	396,02	4 687,07
Opakowania ze szkła	225,42	207,42	249,06	213,31	241,96	225,58	182,39	217,08	176,62	159,86	213,19	175,09	2 486,98
Odpady ulegające biodegradacji	140,46	223,44	438,06	480,84	978,64	833,16	628,32	789,90	810,50	873,02	672,66	256,74	7 125,74
Opakowania z metali	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Odpady wielkogabarytowe	168,00	172,12	217,00	182,38	194,40	225,42	200,67	251,96	233,32	191,06	176,04	125,90	2 338,27
suma	4 113,88	3 845,70	4 650,46	4 462,48	5 114,18	4 765,07	4 919,10	4 129,20	4 777,04	4 743,90	4 512,93	4 299,27	54 494,65
Odpady bez zmieszanych	1 185,38	1 204,58	1 581,62	1 510,33	2 101,91	1 900,68	1 610,58	1 929,74	1 854,04	1 820,26	1 651,99	1 241,67	

Wykres 5. Stosunek masy niesegregowanych odpadów komunalnych do łącznej masy odpadów segregowanych odebranych od mieszkańców miasta Gliwice przez firmę Remondis Gliwice Sp. z o.o. w 2022 roku, w ujęciu miesięcznym

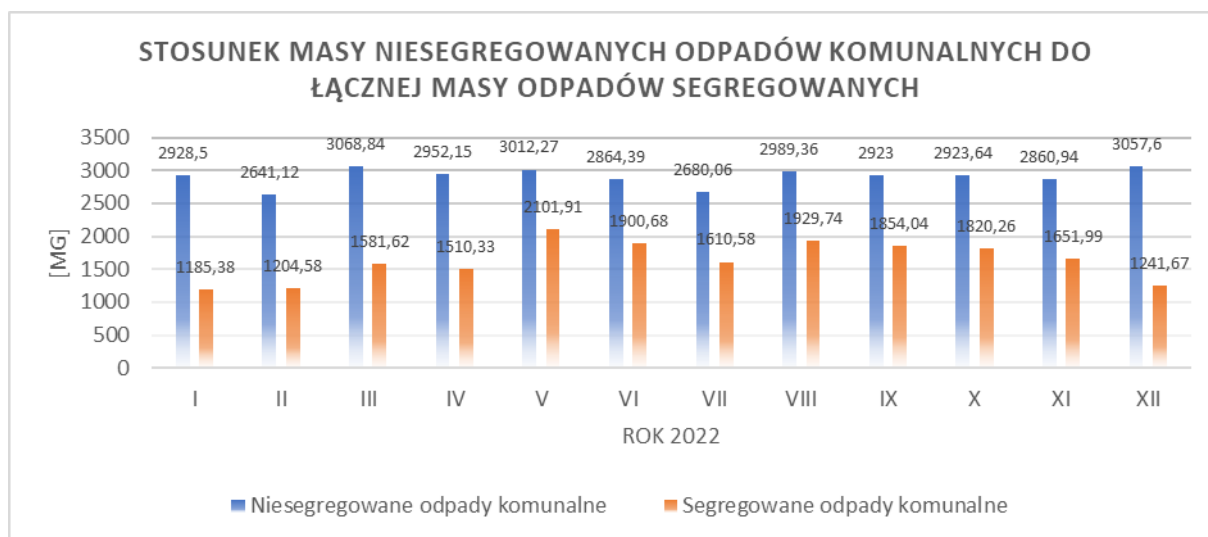

Tabela 6. Wykaz instalacji do których Wykonawca przekazuje odebrane od właścicieli nieruchomości odpady komunalne

Lp.	Rodzaj odpadów	Nazwa i adres podmiotu zarządzającego instalacją	Adres instalacji	Status instalacji
1.	Niesegregowane odpady komunalne	Śląskie Centrum Recyklingu Sp. z o.o.	ul. Rybnicka 199G 44-122 Gliwice	Nie dotyczy
2.	Niesegregowane odpady komunalne	PreZero Recycling Południe sp. z o.o.	ul. Szybowa 44 44-193 Knurów	Nie dotyczy
3.	Niesegregowane odpady komunalne	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	ul. Cmentarna 19f 41-800 Zabrze	Nie dotyczy
4.	Niesegregowane odpady komunalne	BM RECYKLING Sp. z o.o ul. Tkacka 30 34-120 Andrychów	ul. Konopnickiej 11 41-100 Siemianowice Śląskie	Nie dotyczy
5.	Niesegregowane odpady komunalne	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. ul. Obroki 140, 40-833 Katowice	ul. Milowicka 7A 40-312 Katowice	Nie dotyczy
6.	Niesegregowane odpady komunalne	SEGO sp. z o.o. ul. Kolberga 65 44-251 Rybnik	ul. Kolberga 65 44-251 Rybnik	Nie dotyczy
7.	Niesegregowane odpady komunalne	Przedsiębiorstwo Techniki Sanitarnej ALBA Sp. z o.o. ul. Bytkowska 15 41-500 Chorzów	Zakład Przetwarzania Odpadów ul. Brzezińska bn 41-503 Chorzów	Nie dotyczy
8.	Biodopady	Remondis Tarnowskie Góry Sp. z o.o	ul. Laryszowska, 42-600 Tarnowskie Góry	Nie dotyczy
9.	Biodopady	Przedsiębiorstwo Zagospodarowania Odpadów Sp. z o. o.	ul. Rybnicka 44-122 Gliwice	Nie dotyczy
10.	Biodopady	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o.	ul. Cmentarna 19f 41-800 Zabrze	Nie dotyczy
11.	Biodopady	BM RECYKLING sp. z o.o ul. Tkacka 30 34-120 Andrychów	ul. Konopnickiej 11 41-100 Siemianowice Śląskie	Nie dotyczy
12.	Biodopady	Best-Eko Sp. z o.o. ul. Gwarków 1 44-240 Żory	ul. Rycerska 101 44-251 Rybnik	Nie dotyczy
13.	Odpady wielkogabarytowe	Przedsiębiorstwo Zagospodarowania Odpadów Sp. z o. o.	ul. Rybnicka 44-122 Gliwice	Nie dotyczy
14.	Odpady wielkogabarytowe	Zakład Produkcji Paliw Alternatywnych Dąbrowa Górnicza	ul. Puszkina 41, Dąbrowa Górnicza	Nie dotyczy
15.	Odpady wielkogabarytowe	SG SYNERGIA Sp. z o.o. S.K.A	Sobuczyna Działka nr ewid. 597/1, 597/2, 95/5, 96/5, 97/5, 98/	Nie dotyczy

16.	Odpady wielkogabarytowe	Cofinco - Poland Sp. z o.o	ul. Dębina 36 44-335 Jastrzębie Zdrój	Nie dotyczy
17.	Odpady wielkogabarytowe	Remondis Tarnowskie Góry Sp. z o.o.	ul. Laryszowska, 42-600 Tarnowskie Góry	Nie dotyczy
18.	Odpady wielkogabarytowe	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o.	ul. Cmentarna 19f 41-800 Zabrze	Nie dotyczy
19.	Odpady z papieru i tektury, Opakowania z papieru i tektury	Śląskie Centrum Recyklingu Sp. z o.o	ul. Rybnicka 199G 44-122 Gliwice	Nie dotyczy
20.	Odpady z papieru i tektury, Opakowania z papieru i tektury	Remondis Tarnowskie Góry Sp. z o.o.	ul. Laryszowska, 42-600 Tarnowskie Góry	Nie dotyczy
21.	Odpady z papieru i tektury, Opakowania z papieru i tektury	Remondis Gliwice sp. z o.o.	ul. Kaszubska 2, 44-100 Gliwice ul. Rybnicka 199G, 44-122 Gliwice	Nie dotyczy
20.	Odpady z tworzyw sztucznych, Opakowania z tworzyw sztucznych w tym opakowania wielomateriałowe oraz odpady z metali opakowania z metali	Śląskie Centrum Recyklingu Sp. z o.o.	ul. Rybnicka 199G 44-122 Gliwice	Nie dotyczy
21.	Odpady z tworzyw sztucznych, Opakowania z tworzyw sztucznych w tym opakowania wielomateriałowe oraz odpady z metali opakowania z metali	MIROMARK Obrót Surowcami Wtórnymi i Transport Odpadów Mirosław Klyta	ul. Pyskowska 24A 41-407 Zabrze	Nie dotyczy
22.	Odpady z tworzyw sztucznych, Opakowania z tworzyw sztucznych w tym opakowania wielomateriałowe oraz odpady z metali opakowania z metali	Złomex Marek Klyta	ul. Cmentarna 11 42-600 Tarnowskie Góry	Nie dotyczy
23.	Odpady z tworzyw sztucznych, Opakowania z tworzyw sztucznych w tym opakowania wielomateriałowe oraz odpady z metali opakowania z metali	P.P.H.U GLIW-MET s.c. Andrzej Burezy, Jakub Burezy	ul. Pszczyńska 122 44-100 Gliwice	Nie dotyczy
24.	Odpady z tworzyw sztucznych, Opakowania z tworzyw sztucznych w tym opakowania wielomateriałowe oraz odpady z metali opakowania z metali	Zakład Produkcji Paliw Alternatywnych Górażdże	ul. Kamienna 11, Górażdże	Nie dotyczy
25.	Odpady z tworzyw sztucznych, Opakowania z tworzyw sztucznych w tym opakowania wielomateriałowe oraz odpady z metali opakowania z metali	Zakład Produkcji Paliw Alternatywnych Dąbrowa Górnica	ul. Puskina 41, Dąbrowa Górnica	Nie dotyczy
26.	Odpady z tworzyw sztucznych, Opakowania z tworzyw sztucznych w tym opakowania wielomateriałowe oraz odpady z metali	Remondis Gliwice sp. z o.o.	ul. Kaszubska 2, 44-100 Gliwice ul. Rybnicka 199G, 44-122 Gliwice	Nie dotyczy

	opakowania z metali			
27.	Odpady z tworzyw sztucznych, Opakowania z tworzyw sztucznych w tym opakowania wielomateriałowe oraz odpady z metali opakowania z metali	KAPADORA sp. z o.o.	ul. Kleszczowska 36 44-240 Żory	Nie dotyczy
28.	Odpady z tworzyw sztucznych, Opakowania z tworzyw sztucznych w tym opakowania wielomateriałowe oraz odpady z metali opakowania z metali	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o.	ul. Cmentarna 19f 41-800 Zabrze	Nie dotyczy
29.	Odpady ze szkła Opakowania ze szkła	Rhenus Recykling Polska Sp. z o.o.	ul. Wawelska 107, 64-200 Piła	Nie dotyczy
30.	Odpady ze szkła Opakowania ze szkła	Krynicki Recykling S.A	ul. Klonowa 58, 42-700 Lubliniec	Nie dotyczy
31.	Odpady ze szkła Opakowania ze szkła	Sar Recykling Sp. z o.o	ul. Wyzwolenia 2 41-100 Siemianowice Śląskie	Nie dotyczy
32.	Odpady ze szkła Opakowania ze szkła	Remondis Glass Recykling Polska Sp. z o.o.	ul. Portowa 22 44-102 Gliwice	Nie dotyczy
33.	Odpady ze szkła Opakowania ze szkła	Remondis Gliwice sp. z o.o.	ul. Kaszubska 2, 44-100 Gliwice	Nie dotyczy

5. Analiza ilości przyjętych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice przez Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w 2022 roku

Tabela 7. Ilość i rodzaj przyjętych odpadów komunalnych i budowlanych od mieszkańców miasta Gliwice do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) w 2022 roku, z podziałem na frakcje

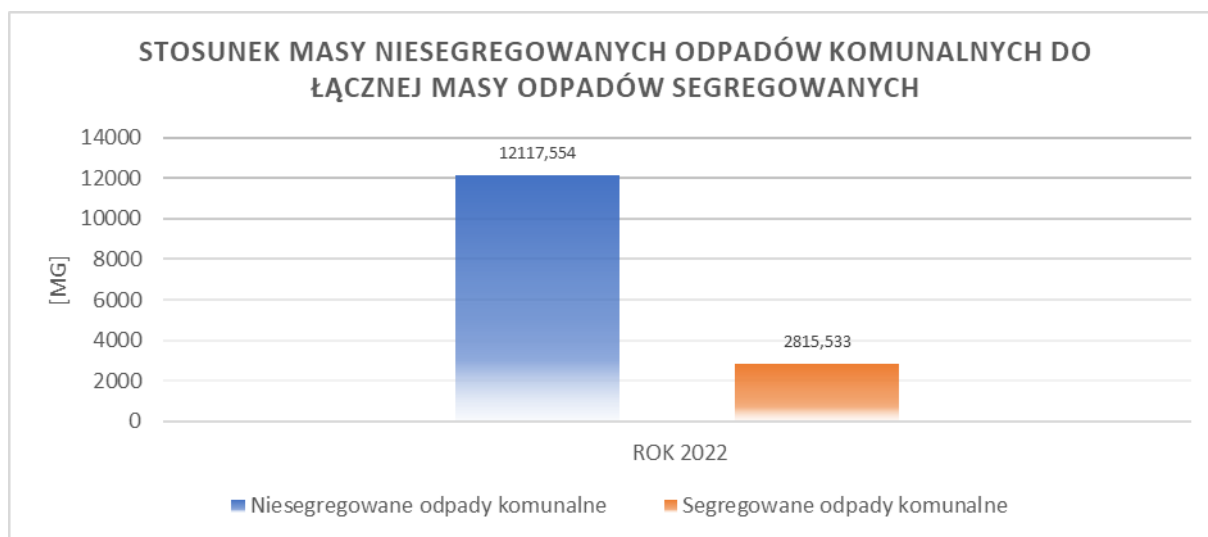
Ilość i rodzaj przyjętych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) w 2022 roku													
frakcja odpadów	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień	suma
Odpady wielkogabarytowe	189,32	217,92	287,06	261,34	302,14	284,06	252,16	232	175,74	145,97	148,34	96,98	2593,03
Bioodpady	14,36	46,06	98,2	68,36	117,12	84,5	59,5	61,88	61,88	69,68	64,68	18,74	764,96
Zużyte opony	6,56	7,74	9,38	13,26	13,84	10,02	7,86	8,84	6,88	9,86	11,66	9,16	115,06
Odpady budowlane	273,78	343,64	502,2	427,96	514,9	434,38	440,28	377,02	387,64	333,32	270,14	199,65	4504,91
Zużyte baterie i akumulatory	0	0,296	0,037	0	0,005	0,094	0,043	0,057	0,028	0,013	0,022	0	0,595
Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	4,54	9,711	12,381	11,641	10,148	10,726	12,778	9,056	10,902	9,918	10,251	4,763	116,815
Chemikalia gr.I	0,02	0	0,022	0	0,028	0	0,026	0	0,028	0	0	0,122	0,246
Chemikalia gr.II	2,95	3,297	9,15	3,24	6,902	5,441	8,605	7,37	8,407	5,63	3,678	6,098	70,768
Przeterminowane leki	0,73	0,82	0,94	0,81	0,74	0,82	0,68	0,84	0,72	0,79	0,96	0,86	9,71
Odzież i tekstylia	0,3	0	0,3	0	0	0	0	0	0	0	0	0,22	0,82
Igły i strzykawki	0,01	0,04	0,06	0,02	0,02	0,04	0,02	0,02	0,04	0,03	0,02	0,06	0,38
Tworzywa sztuczne	1,42	1,28	1,66	1,88	2,72	2,94	2,64	2,9	2,56	1,88	1,54	1,3	24,72
Papier	8,18	8,16	8,94	8,74	10,06	10,26	9,86	8,24	8,2	11,44	7,46	12	111,54
Metale	0	0	0,57	0	0	0,72	0	3,27	0,58	0	0	0	5,14
Szkło	0	0	1,8	1,98	0	2,04	1,84	1,6	0	1,76	0	1,64	12,66
Suma													8331,354

6. Analiza ilości odebranych odpadów komunalnych od przedsiębiorców (nieruchomości niezamieszkałych) działających na terenie miasta Gliwice w 2022 roku.

Tabela 8. Ilość i rodzaj odebranych odpadów komunalnych od przedsiębiorców działających na terenie miasta Gliwice w 2022 roku z podziałem na frakcje.

Ilość i rodzaj odpadów komunalnych odebranych od przedsiębiorców działających na terenie miasta Gliwice w 2022 roku	
Niesegregowane odpady komunalne	12117,554
Papier i tektura	1018,248
Tworzywa sztuczne	784,074
Szkło	216,267
Bioodpady	796,944
Łączna masa odpadów zebranych selektywnie	2815,533
Suma wszystkich odpadów	14933,087

Wykres 6. Stosunek masy niesegregowanych odpadów komunalnych do łącznej masy odpadów segregowanych odebranych od przedsiębiorców działających na terenie miasta Gliwice w 2022.

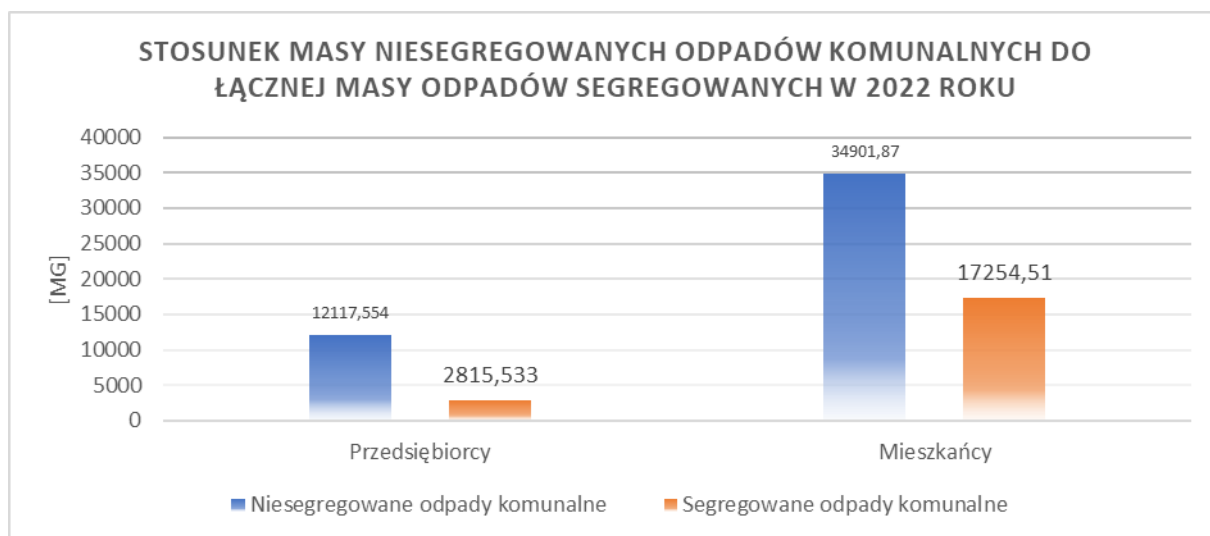

Przedsiębiorcy realizujący komercyjny odbiór odpadów komunalnych, mimo ustawowego wymogu ich odbioru w sposób selektywny, w większości nie zawierają umów na segregację wszystkich wymaganych frakcji.

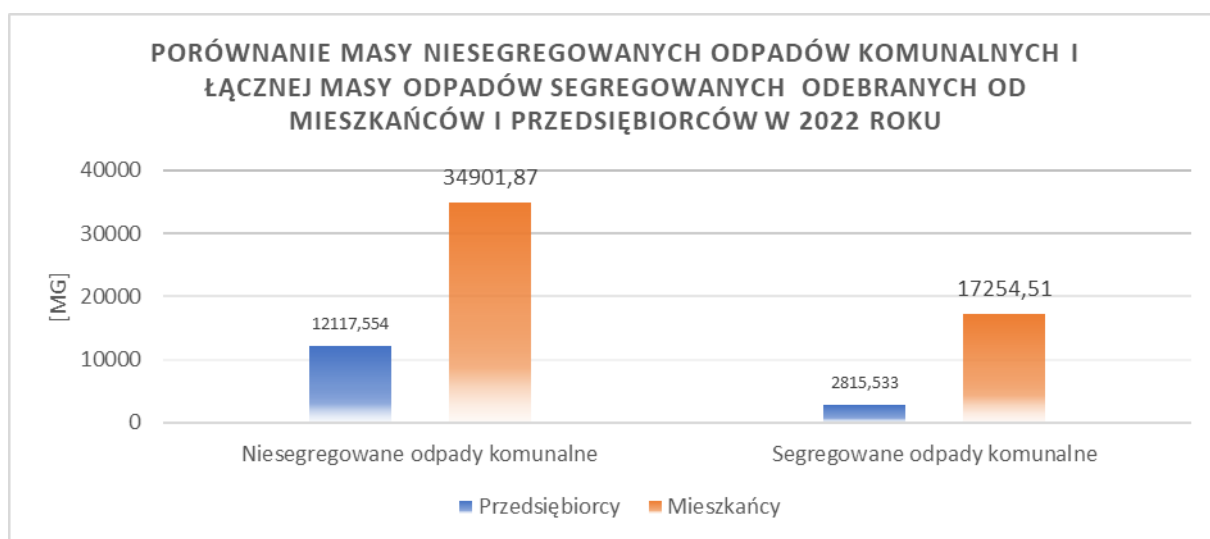
Jednakże w ciągu roku nastąpiła nieznaczna poprawa w tej materii. W 2021 roku odpady segregowane stanowiły 15,32% masy odebranych od przedsiębiorców odpadów natomiast w 2022 roku było to już 18,85%.

Swoje posunięcia najczęściej opierają na działaniach Samorządowego Kolegium Odwoławczego, które uchyla decyzje Prezydenta Miasta nakładające kary finansowe za nieosiągnięcie wymaganych ustawowo poziomów recyklingu, uzasadniając uchylene niską szkodliwością czynu.

Wykres 7. Stosunek masy niesegregowanych odpadów komunalnych do łącznej masy odpadów segregowanych odebranych od przedsiębiorców działających na terenie miasta Gliwice i mieszkańców w 2022.

Wykres 8. Porównanie masy niesegregowanych odpadów komunalnych do łącznej masy odpadów segregowanych odebranych od przedsiębiorców działających na terenie miasta Gliwice i mieszkańców w 2022.

7. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia oraz ograniczenie poziomu składowania masy odpadów

Poziomy recyklingu jakie musi osiągnąć gmina określone są w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2022r., poz. 2519 z późn. zm.).

Na podstawie art. 3c przywołanej ustawy, gminy są obowiązane ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania do dnia 16 lipca

2020 r. – do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Jednocześnie ustęp drugi ww. artykułu mówi, że Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, które gmina jest obowiązana osiągnąć w poszczególnych latach, uwzględniając potrzebę osiągnięcia poziomów określonych w ust. 1;
- 2) sposób obliczania poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, uwzględniając uzasadnione szacunki masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonych na mieszkańca w 1995 r., dane statystyczne dotyczące liczby mieszkańców zamieszkujących daną gminę oraz procentowy udział odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Jednak w rozporządzeniu Ministra Środowiska, wskaźniki dla ww. poziomu skończyły się na I połowie 2020, mimo to Minister wymaga liczenia i wskazywania tych danych w sprawozdaniu wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi mimo braku odnośników w rozporządzeniach szczegółowych. Sprawozdania bez tych danych zwracane są do poprawy i uzupełnienia danych. W roku 2022 wyniósł on 11,24%

Zmiana ustawy wprowadziła nowy poziom, który wymagany jest od gminy. Gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania w wysokości:

- 1) 30% wagowo – za każdy rok w latach 2025–2029;
- 2) 20% wagowo – za każdy rok w latach 2030–2034;
- 3) 10% wagowo – w 2035 r. i za każdy kolejny rok w latach następnych

Mimo, że poziom odnosi się do roku 2025, to obecnie Minister Klimatu i Środowiska wymaga przy składaniu „Sprawozdania wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi” wyliczeń tych poziomów za rok 2020, 2021 i 2022 w ramach monitorowania gmin (osiągnięto 22,52% za rok 2022).

7.1 Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia oraz ograniczenie poziomu składowania masy odpadów w 2022

W 2022 roku osiągnięto następujący poziom przez miasto Gliwice:

- poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych – **30,36%**.

Przy obliczaniu wzięto pod uwagę opady zaprezentowane w tabeli poniżej:

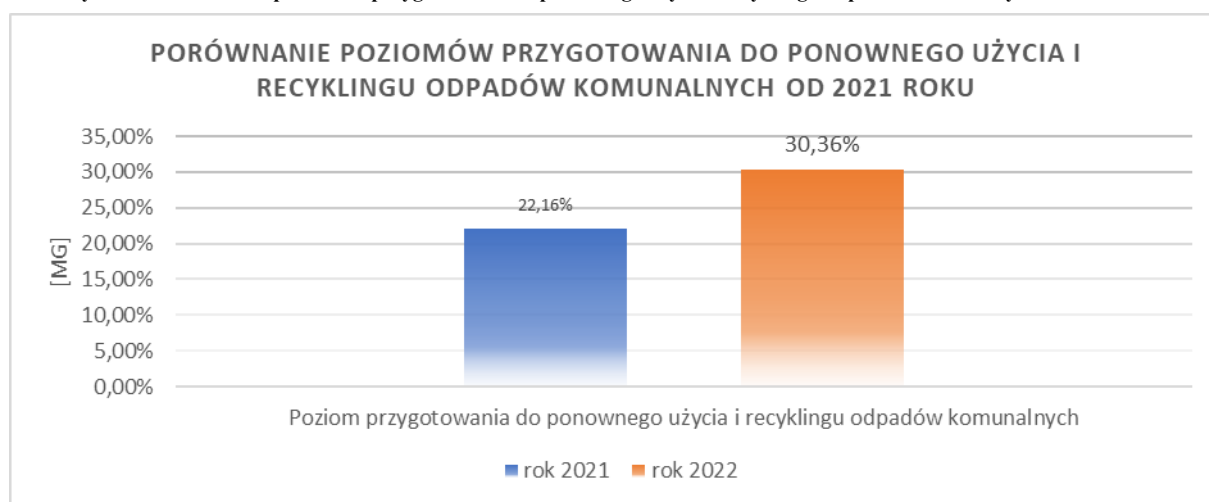
Tabela 9. Informacja o masie odpadów przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi z odpadów odebranych i zebranych z terenu gminy.

Kod i rodzaj odpadu	Masa odebranych i zebranych odpadów w tonach [Mg]	Masa odpadów przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi w tonach [Mg]
15 01 01 Opakowania z papieru i tektury	3540,3550	4007,1178
15 01 02 Opakowania z tworzyw sztucznych	1690,8040	2142,8495
15 01 03 Opakowania z drewna	1,6000	15,9976
15 01 04 Opakowania z metali	165,1069	686,0482
15 01 05 Opakowania wielomateriałowe	0,1180	0,4896
15 01 07 Opakowania ze szkła	2700,8900	3338,5164
16 01 03 Zużyte opony	116,1200	112,8800
19 12 01 Papier i tektura	0,0000	2003,7971
19 12 02 Metale żelazne	0,0000	1134,4852
19 12 03 Metale nieżelazne	0,0000	255,1115
19 12 04 Tworzywa sztuczne i guma	0,0000	577,7814
19 12 05 Szkło	0,0000	121,3051
19 12 07 Drewno inne niż wymienione w 19 12 06	0,0000	324,9848
20 01 01 Papier i tektura	1262,3063	1263,3250
20 01 02 Szkło	15,4370	15,4370
20 01 08 Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	38,8200	35,0300
20 01 39 Tworzywa sztuczne	3809,3900	3809,3900
20 01 40 Metale	0,1595	0,1647
20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji	8658,1240	3777,1228
Łączna masa [Mg]	21999,2307	23621,8337

Tabela 10. Informacja o minimalnym i osiągniętym poziomie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych		
Rok	Minimalny	Osiągnięty
2021	20%	22,16%
2022	25%	30,36%
2023	35%	-
2024	45%	-
2025	55%	-
2026	56%	-
2027	57%	-
2028	58%	-
2029	59%	-
2030	60%	-
2031	61%	-
2032	62%	-
2033	63%	-
2034	64%	-
2035 i kolejne	65%	-

Wykres 9. Porównanie poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych od 2021 roku.

Warto podkreślić, że tak wysoki poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych za rok 2022 wynika również z faktu, że firmy odbierające odpady poszukują nowych instalacji (certyfikowanych kompostowni) a instalacje ubiegają

się o wymagane certyfikaty lub składają wnioski o zwiększenie możliwości przetwarzania odpadów, co pozwoliłoby, na podstawie rozporządzenia w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, na uznanie bioodpadu za odpad selektywnie zebrany i tym samym brany pod uwagę przy obliczaniu poziomu recyklingu.

Dopuszcza się i możliwe jest do wprowadzenia zagospodarowanie tego odpadu poprzez proces recyklingu R10, w ramach którego, po uzyskaniu stosownego zezwolenia, można go wykorzystać do poprawy stanu środowiska gruntowego, przynosząc korzyści rolnictwu. Zezwolenie na stosowanie procesu recyklingu R10 wydaje Urząd Marszałkowski a uzyskanie jego wydaje się mniej czasochłonne niż certyfikacja kompostowni.

Jednocześnie w roku 2023 kompostownia Przedsiębiorstwa Zagospodarowania Odpadów sp. z o.o. stała się kompostownią certyfikowaną. Uzyskanie Certyfikatu wydawane jest decyzją Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Procedura uzyskania certyfikatu jest czasochłonna, lecz biorąc pod uwagę obowiązujące uregulowania prawne, konieczna. Ideą postępowania z bioodpadami w kompostowni certyfikowanej jest przekwalifikowanie kompostu, wytworzonego z selektywnie zebranych bioodpadów, na wartościowy produkt o właściwościach nawozowych. Zabieg ten pozwala nie tylko na utratę statusu odpadu, ale również na uzyskanie użytecznego produktu handlowego, którego obrót może przynieść korzyści ekonomiczne i środowiskowe.

8. Działania Straży Miejskiej w oparciu o Ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Gliwice

W 2022 roku funkcjonariusze Straży Miejskiej w Gliwicach przeprowadzili 199 kontroli przedsiębiorców (nieruchomości niezamieszkałych) oraz 12 kontroli posesji (nieruchomości zamieszkałych) w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. W wyniku podjętych czynności kontrolnych ujawniono następujące wykroczenia:

- 1) Brak umowy na wywóz odpadów komunalnych:
 - a) nałożono 4 grzywien w drodze mandatu karnego;
 - b) wobec 7 sprawców wykroczenia zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia;
 - c) wobec 2 sprawców wykroczenia skierowano wniosek o ukaranie do sądu rejonowego.
- 2) Brak rachunków za wywóz odpadów komunalnych:
 - a) nałożono 12 grzywien w drodze mandatu karnego;
 - b) wobec 15 sprawców zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia;
 - c) wobec 4 sprawców wykroczenia skierowano wniosek o ukaranie do sądu rejonowego.
- 3) Niewyposażenie nieruchomości w pojemnik na odpady komunalne:
 - a) nałożono 6 grzywien w drodze mandatu karnego;
 - b) wobec 57 sprawców zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia;
 - c) wobec 4 sprawców wykroczenia skierowano wniosek o ukaranie do sądu rejonowego.
- 4) Wyposażenie nieruchomości w pojemniki/worki poniżej minimalnej pojemności wskazanej w regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Gliwice:
 - a) wobec 4 sprawców zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia.
- 5) Niedostosowanie liczby pojemników do ilości wytwarzanych odpadów
 - a) wobec 1 sprawcy wykroczenia zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia.

- 6)** Naruszenie warunków selektywnej zbiórki odpadów:
 - a)** nałożono 5 mandatów karnych kredytowanych
 - b)** wobec 43 sprawców zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia.
 - c)** wobec 1 sprawcy wykroczenia skierowano wniosek o ukaranie do sądu rejonowego
- 7)** Niewywiązanie się z obowiązku selektywnej zbiórki odpadów:
 - a)** nałożono 6 mandatów karnych kredytowanych;
 - b)** wobec 42 sprawców wykroczenia zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia;
 - c)** wobec 3 sprawców wykroczenia skierowano wniosek o ukaranie do sądu rejonowego.
- 8)** Wywóz odpadów komunalnych poniżej minimalnej częstotliwości wskazanej w regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Gliwice:
 - a)** nałożono 1 mandat karny kredytowanych;
 - b)** wobec 31 sprawców wykroczenia zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia;
 - c)** wobec 2 sprawców wykroczenia skierowano wniosek o ukaranie do sądu rejonowego.
- 9)** Niezłożenie deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi:
 - a)** nałożono 2 mandaty karne kredytowane;
 - b)** wobec 6 sprawców wykroczenia zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia;
- 10)** Nieutrzymanie porządku w miejscu ustawienia pojemników do gromadzenia odpadów komunalnych:
 - a)** nałożono 2 mandaty karne kredytowane;
 - b)** wobec 11 sprawców wykroczenia zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia.
- 11)** Brak oznaczenia na worku/pojemniku na odpady umożliwiającego zidentyfikowanie użytkownika:
 - a)** wobec 21 sprawców wykroczenia zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia.

12) Pozbywanie się z nieruchomości odpadów zgodnie z przepisami:

- a) nałożono 16 mandatów karne kredytowanych;**
- b) wobec 13 sprawców zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia;**
- c) wobec 1 sprawcy wykroczenia skierowano wniosek o ukaranie do sądu rejonowego.**

13) Naruszenie zasad posadowienia pojemników na odpady:

- a) wobec 1 sprawcy wykroczenia zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia.**

14) Naruszenie zasad gromadzenia odpadów określonych w regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Gliwice.

- a) nałożono 14 mandatów karne kredytowanych;**
- b) wobec 28 sprawców zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia;**

15) Brak pojemnika do gromadzenia odpadów dla klientów w lokalu branży gastronomicznej/spożywczej/usługowej/handlowej:

- a) wobec 1 sprawy zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia;**

Wnioski końcowe

Z uwagi na konieczność wywiązywania się miasta Gliwice z obowiązku osiągnięcia poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, priorytetowym zadaniem dla miasta jest realizacja zadań zwiększających efektywność zbiórki odpadów komunalnych w sposób selektywny zarówno od mieszkańców miasta jak i przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie miasta Gliwice.

W związku z tym należy kontynuować prowadzenie i wspieranie akcji edukacyjno-informacyjnych mających na celu uświadomienie mieszkańców w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi. W pierwszej kolejności, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami należy dążyć do ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz racjonalnego ich wykorzystywania. Dlatego duży potencjał mają kompostowniki przydomowe, pozwalające na przekształcenie bioodpadu w gotowy produkt bezpośrednio u wytwórcy tegoż odpadu.

Ponadto na bieżąco prowadzone są działania mające na celu uszczelnienie obecnie istniejącego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Dokonywana jest weryfikacja złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ze stanem faktycznym, prowadzone są również kontrole przestrzegania przez mieszkańców zadeklarowanego sposobu zbierania odpadów w sposób selektywny. Podobnej weryfikacji poddawani są również przedsiębiorcy, prowadzący działalność na terenie miasta Gliwice, ponieważ w tej grupie wykazano, że nadal istnieje duża dysproporcja w odbiorze odpadów klasyfikowanych jako zmieszane do tych odbieranych selektywnie. Zintensyfikowanie działań przy współpracy ze Strażą Miejską w tym zakresie powinno pozytywnie wpłynąć na osiągnięte przez miasto poziomy recyklingu.

Poziom wytwarzanych odpadów przez mieszkańców nadal jest wysoki, choć odnotowano niewielki spadek w stosunku do lat 2019, 2020. Mieszkańcy w dobie COVID-19 prowadzili wiele remontów i wymianę mebli w gospodarstwach domowych. Obecnie obserwuje się zmniejszenie działań w tym zakresie.

Wpływ ilości odpadów komunalnych ma również brak rozwiązań systemowych umożliwiających skuteczne zagospodarowanie odpadów jak i dotychczas nieustalona rozszerzona odpowiedzialność producentów oraz brak systemu kaucyjnego funkcjonującego od lat w Europie.

Jednocześnie należy uwzględnić, fakt, że w pozwoleniach zintegrowanych wskazywane są limity ilościowe dla odpadów przyjmowanych na instalacjach, mimo ich większych technicznych możliwości.

Miasto Gliwice, mając powyższe na uwadze, prowadzi działania zmierzające do budowy instalacji termicznego przekształcania odpadów komunalnych, w celu skutecznego zagospodarowania odpadów wytwarzanych przez mieszkańców.

Również w tym samym celu planowane jest pozyskanie środków zewnętrznych na utworzenie kolejnych, dwóch na terenie miasta, punktów PSZOK.

Adam Neumann
Prezydent Miasta Gliwice

/dokument podpisany podpisem elektronicznym/